

Verksamhetsberättelse Oberoende Filmares Förbund

För verksamhetsåret: april 2017 – april 2018

Allmänt om verksamheten

Oberoende Filmares Förbund är en ideell förening med uppgift att verka för förbättrade arbets-, produktions och distributionsvillkor för oberoende film och filmare. Oberoende Filmares Förbund representerar både upphovspersoner och producenter.

Styrelse

Styrelsen har under perioden april 2017 – april 2018 bestått av följande personer:

Johan Liljeström Seth, ordförandeskap

Karin Ekberg, ordförandeskap, kommunikationsansvarig

Therese Högberg, ledamot ekonomiansvarig

Erika Lager, ledamot medlemsansvarig

Viana Mikkelsen, ledamot

Farima Karimi, ledamot

Jennifer Jerez, ledamot

Rozbeh Janghorban, ledamot - klev av 3/11 2017 pga tidsbrist. Viana Mikkelsen klev då in som ordinarie från att tidigare varit suppleant.

Geografisk spridning

Styrelsemedlemmar finns i Göteborg, Skåne, Stockholm och Umeå.

Valberedning

Valberedning till ovanstående styrelse var Edvard Stokstad.

Valberedning i år är Mattias Olsson.

Möten

Styrelsen har hållit sammanlagt 10 styrelsemöten och ett årsmöte, vid följande datum:

10 maj, årsmöte

8 juni, styrelsemöte (konstituerande)

4 september, styrelsemöte

10 oktober, styrelsemöte

21 november, styrelsemöte

12 december, styrelsemöte

12 januari, styrelsemöte

12 februari, styrelsemöte

13 mars, styrelsemöte

16 april, styrelsemöte

Ekonomi och organisation

2017-2018 har varit ett stabilt år för OFF. Eftersom vi under tidigare år gjort satsningar på marknadsföring och ny hemsida har vi kunnat hålla nere kostnader för detta under 2017. Vi har fokuserat på att vara på plats under viktiga branschsammanhang och delta i samarbeten som bygger nätverk och trovärdighet, samt se till geografisk spridning av aktiviteter och samarbeten.

Vi har tidigare flaggat för ett tapp från FRF inför 2018. En lösning är dock på väg under året och det administrativa stödet på 100 000 kommer tillbaka. Se vidare ekonomisk berättelse.

Arbete med stadgar

Det gångna året har styrelsen lagt mycket tid och arbete på att revidera stadgarna. 2017 röstades de reviderade stadgarna igenom på årsmötet samt på ett extra inkallat årsmöte, något som krävdes för att de reviderade stadgarna skulle börja gälla.

Styrelsen har prioriterat denna fråga med anledning av att de "gamla" stadgarna var ofullständiga och otydliga i många frågor. För att säkerställa att både föreningen i stort, men också styrelsen följer lagar, riktlinjer och formalia kring föreningsarbete var detta viktigt. Även föreningens framtida arbete påverkas då de reviderade stadgarna säkerställer kommande styrelsers arbete. Föreningen har nu ett tydligt ramverk för hur föreningen ska administreras och förvaltas på bästa demokratiska sätt.

Kommunikation

Vår hemsida har regelbundet uppdaterats med de aktiviteter vi deltagit i eller arrangerat. Vi har också i mån av tid spridit info om medlemmar som gjort spännande saker värda att uppmärksamma. Via hemsidan kan man ansöka om medlemskap, och betalande medlemmar har tillgång till särskilda sidor via ett inlogg. Där finns info om rabatter, juristhjälp mm.

Vi har skickat **10** medlemsbrev under verksamhetsåret som gått.

Facebooksidan har bra trafik med över 900 unika följare.

Vår slutna Facebookgrupp som är medlemmarnas kommunikationskanal med varandra har ökat och har nu 117 medlemmar.

Vi har fortsatt vår strategi att synas i form av innehåll och samarbeten, snarare än dyr annonsering i festivalprogram. OFF var verksamhetsåret 2017/2018 med i det tryckta samt online-program för följande filmfestivaler: Uppsala kortfilmfestival, Nordisk Panorama, GIFF:s seminarieprogram, Tempo, Pixel och Frame filmfestival i form av medverkan i pris.

Medlemsarbete

Under 2017 har vi tagit emot 52 nya medlemmar vilket är en strålande tillströmning och ett resultat av ett aktivt medlemsarbete i kombination med stor synlighet i branschsammanhang. Det har fortsatt att registreras nya medlemmar under första månaderna 2018. Detta innebär att OFF nu har totalt 253 antal medlemmar.

Medlemsförmåner, administration

Alla medlemmar får en gratis prenumeration av filmtidskriften FLM i brevlådan. I tidningen finns också en återkommande annons för OFF. Samarbetet fortsätter tillsvidare. Som medlem har man även 15 minuters kostnadsfri juridisk rådgivning hos jurist Jennie Kastberg, samt 20 % rabatt på företagsförsäkringar hos Gefvert och 15% rabatt hos Macforum i Göteborg eller online.

Under året har vi likt tidigare år använt oss av medlemssystemet Membbit, vilket inte har varit helt användarvänligt. Vi har också kollat på nya system, men ännu inte hittat något anpassat för en organisation i OFFs storlek.

Vi sponsrar tungviktspris på de regionala filmfestivalerna Pixel (Skåne) och Frame (Västragötaland) med ett års medlemskap vilket är ett sätt att synliggöra OFF för filmare i södra och västra Sverige och ny nytexaminerade från de olika filmskolor som finns där. Fler liknande samarbeten undersöks inför kommande år.

Medlemsaktiviteter

Branschrådsmöte och medlemsmöte - april

Vi bjöd in till medlemsträff och möte med branschrådsrepresentanter 20170404 på BarBro i Stockholm. Inbjudan gick ut till alla medlemmar med möjlighet att delta på Skype eller skicka inspel/frågor de tyckte var viktiga att lyfta innan träffen. Ca ett 40-tal deltog. Kvällen innehöll mingel med tilltugg, presentation av branschrådsrepresentanter och modererad diskussion mellan medlemmar och branschrådsrepresentanter ang. vilka frågor OFF ska driva i respektive råd. Styrelsen sammanställde sedan diskussionerna och återkopplade till branschråden via våra representanter.

Nordisk Panorama -sep

Den 22.9.2017, anordnande OFF tillsammans med FilmCentrum Syd en exklusiv filmträff med Arto Koskinen, regissören av filmen - Nokia Mobile We Were Connecting People” samt ett mingel. Karin Ekberg, delad ordförande i OFF, modererade sammankomsten. Det fanns utrymme att sätta upp roll ups samt en kortare presentation av OFF. Under minglet blev det tillfälle att värva medlemmar och lägga ut flyers. Detta var en programpunkt under Nordisk Panorama som kommunicerades genom festivalens program samt Facebookevent.

Off bjöd medlemmar på informellt glöggmingel på Filmhuset i Stockholm. Då fick medlemmar chans att visa upp egna filmer samt kortare material av vad de arbetade på för tillfället. OFF bjöd på pepparkakor och Glögg. Ca 10 personer närvarade.

Halländsk filmarträff - nov

På Katrinebergs folkhögskola bjöd Film i Halland, Filmlinjen och OFF in till filmarträff. Halländska filmare visade work in progress, Karin Ekberg berättade om OFFs filmpolitiska arbete och våra medlemsförmåner och Filmlinjen bjöd på mingeldryck och snacks. Ett uppskattat arrangemang!

Göteborgs filmfestival - jan 2018

OFF samarbetade åter med Filminstitutet och Göteborgs filmfestival genom att medverka i den inledande seminariedagen under festivalens första helg. Vi stod för en punkt om Impact-arbete, hur filmer påverkar och hur deras resa kan ta oväntade vägar. Medverkande var Margrete Jangaard från WG Film, Sanna Lenken och Sophie Vukovic och moderator Kerstin Übelacker.

En av OFF:s ledamöter, Viana Mikkelsen, som är lärare på Biskops Arnö deltog också på Filmskoledagen där ett antal svenska filmskolor utbytte erfarenheter kring hur respektive skola motverkar samt förebygger sexuella trakasserier. Anna Serner närvarade och presenterade SFI:s arbete kring temat. Filmskolorna kommer att träffas på GIFF nästa år för fortsatt arbete.

Flimcentrum Syd -feb

I februari arrangerade vi ett seminarium i Malmö, med rubriken *Eget företagande*, i samarbete med Filmcentrum Syd. Föreläsare var tre OFF-medlemmar som verkar i olika företagsformer, som berättade om sitt arbete. Seminariet var mycket välbesökt och uppskattat. Föreläsarna arvoderades självklart för sin medverkan. Läs mer på vår hemsida!

TEMPO - mars

Vi samarrangerade seminariet *Samtal Pågår* i år igen, tillsammans med Filmbasen/Film Stockholm och Filmregion Stockholm Mälardalen. I år var temat "Persona - om

personporträtt i dokumentärfilm” och det blev ett välbesökt seminarium modererat av OFF:s Karin Ekberg, Anne-Marie Söhrman Fermelin från Filmbasen/Film Stockholm och Beata Mannheimer från Filmregion Stockholm Mälardalen där representanter från bl.a. SVT och SFI såväl som medlemmar kom till tals kring ämnet, inspirerat av festivalens tema. Medlemmar syntes vidare i seminarieprogram och tävlingssektioner under festivalen.

Tempo arrangerade för första gången Tempo Impact Conference för att synliggöra det påverkansarbete som görs med dokumentärfilmer. I programmet medverkade bland andra Anna Weitz och Karin Ekberg, med presentationer av sitt eget producentarbete, vilket var ett led i OFF:s påverkansarbete gentemot SFI att denna sorts arbete måste kunna finansieras och premieras (se också punkten branschråd, visning spridning). På plats fanns representanter från SFI:s statistik- och analysavdelning, dokumentär-, och distribution. Anna och Karin uppvaktar SFI vidare i denna fråga. Här finns mycket att utveckla!

Filmpolitiskt arbete och omvärldsbevakning

#metoo och green card

Under hösten 2017 har vittnesmålen om bristande jämställdhet och sexuella trakasserier på arbetsplatser och i samhället avlöst varandra. I filmens, teaterns och medias värld har kvinnor vittnat under uppropen #tystnadtagning, #metoobackstage och #deadline. Zentropa och Film i Väst var i blåsväder. Svenska skådespelerskor tog plats på Guldbaggegalan med vittnesmål om sexuella övergrepp. Parallellt har det under hösten inom branschråden förts diskussioner om ett s.k Green Card för VD:ar och producenter, något har sitt ursprung i Filminstitutets förslag till en ny stödordning. OFF ställde sig, tillsammans med bland annat Teaterförbundet, bakom idén om en kortutbildning med syfte att förbättra villkoren inom filmproduktion och var bollplank till SFI vid ett tillfälle. Första utbildningsdagen, med SFI som arrangör, har genomförts i maj 2018. OFF kommer att följa detta nära och kommer att arbeta vidare med dessa frågor.

OFF driver valåret 2018 frågan om maktöversyn, att transperens, tydliga riktlinjer och regelbunden rotation bör råda hos alla aktörer med makt och medel. Detta behöver särskilt ses över hos SVT och regionala filmfonder/resurscentra. Vi lyfter bland annat detta i våra remissvar på regionala kulturplaner som vi regelbundet ger genom vårt medlemsskap i KLYS - se vidare separat punkt, och i branschråden.

Branschråd

Under 2017 startade branschråden för att de som gör svensk film ska ha en starkare röst gentemot Filminstitutet. Genom den nya filmpolitiken har Filminstitutets roll förändrats, och i december 2017 tog dess styrelse beslut om en ”ny stödordning” som enligt OFF tyvärr lämnar mycket att önska. Många delar är oförändrade, och kritik och input som inkommit genom remissvar och branschråden har ignorerats. OFF:s remissvar finns att läsa på vår hemsida respektive SFI:s hemsida.

OFF har som enda organisation för upphovspersoner representanter i tre av fyra branschråd. Under 2017 har möten hållits och rådets funktion diskuterats. Råden fortsätter under 2018 men OFF och andra organisationer är överens om att dess roll och påverkansmöjlighet är diffus och formerna kan utvecklas. Vi ser det dock som mer konstruktivt att delta än att inte göra det och har under april hittat ersättare till de av våra representanter som inte kan eller vill fortsätta.

Utveckling/produktion

Mathilde Dedye, ersätts 2018 av Therese Högberg.
Oskar Östergren, ersatt av Osmond Karim per 11 april 2017 pga tidsbrist

Visning/spridning

Tobias Janson, ordinarie, kommer vara pappaledig delar av 2018.
Martha Daulite, suppleant, ersätts 2018, namn klart i maj.

Filmarv

Göran Hugo Olsson
Gunilla Bresky, ersätts 2018 av Maud Nycander

Detta är OFF:s huvudfrågor att driva i respektive råd, som formulerats utifrån medlemmars input på medlemsmötet 2017/04/04 och förslag från rådsrepresentanterna själva:

-visning/spridning

1) Ett lanseringsprogram för regissör/producent/produktionsbolag för att arbeta med marknadsföring, publikdialog och outreacharbete bör tas fram. Detta bör ligga separat från produktionsbudget, och separat från distributörsstöd, och måste vara fönsterneutralt samt gå att söka redan innan en film är färdig.

2) Publikdialog och visning av färdigställda filmer är en del av oberoende filmares arbete. OFF tycker att det bör ställas krav på att filmfestivaler, arrangörer och institutioner har budgeterat för visningsersättning och arvode till filmare som medverkar i publikdialog. OFF rekommenderar att arvode motsvarande Författarförbundets standardarvoden gäller, samt att standardiserade belopp för visningsersättning för festivaler tas fram nationellt.

Avdelningen för distribution på SFI behöver få ökad kunskap om det arbete många av våra medlemmar gör med sina filmer, för att främja det offentliga samtalet just så som formulerat i det sjunde målet för svensk filmpolitik. Detta arbete premieras och utvärderas inte idag, t ex inte med den kvalitetspremie som SFI infört i den nya stödordningen (jan 2018).

-filmerav

1) Filmavets digitalisering pågår på SFI. Urval av vad som säkras för framtiden bör göras transparent och genomsyras av mångfald och jämställdhet. Tillgänglighet av digitaliserat filmav bör finnas i hela landet. Även de ej digitaliserade filmerna bör kunna visas i hela landet.

2) Demokratisering i fokus. OFF föreslår att allt från visst år, förslagsvis 1981, och bakåt bör tillgängliggöras liksom den svenska litteraturen finns tillgänglig i våra bibliotek, för allmänhet och forskning. OFF föreslår att standardiserade avtalsformuleringar bör tas fram för produktioner gjorda med offentliga medel från viss procentsats och uppåt (SFI/SVT/Regionalt). Detta är ett sätt att garantera allmänheten tillgång till samtidshistorien i rörlig bild.

-utveckling/produktion

Konsulentsystemet är idag otydligt, då det inte är transparent vilka konsulenter i praktiken används som medläsare eller referensgrupper. Detta bör ses över och bli transparent med tydliga riktlinjer och ett urval av medläsare/referensgrupper med en representation som motsvarar hur samhället ser ut.

Genreindelningen som idag är direktkopplad till stödnivåer bör luckras upp, och bedömningens fokus bör ligga på idén. Utvecklingsstöden bör ges med frihet och förtroende,

för att skapa lugn under utvecklingstiden. Nivåerna bör vara i relation till det arbete som de facto redan idag görs på utvecklingsstöd.

Mångfald (vi bör kanske gemensamt fundera på ett bättre uttryck då detta ord väcker irritation hos många) och tillväxt (istället för "talang") bör genomsyra alla stöd i alla led, inte ligga som separata rubriker som kan bockas av med några projekt per år. På samma sätt som jämställdhetsarbetet fått fart senaste åren när 50/50 målet sattes, bör liknande mål kunna sättas för representation utifrån etnisk bakgrund och mångkulturell erfarenhet.

Det befintliga Oberoende producentstödet måste ses över. Vilka får detta och på vilka grunder? Tydliga riktlinjer för stödet bör skapas så att det går till bolag som verkar oberoende, och inom ett skikt upp till en viss årsomsättning. Syftet bör vara att skapa trygghet för bolag som bidrar till att svensk film är modig och nyskapande. Ett oberoende regissörsstöd bör inrättas parallellt för att också regissörer som bidrar till att förnya svensk film ska ha råd och möjlighet att kunna utveckla flera idéer parallellt och ta kreativa risker.

---

*Talangbegreppet som lånats från sportvärlden är mycket impopulärt bland filmare och bör ersättas av "tillväxt" eller annat ord. Det gamla branschbegreppet "Talang" implicerar något medfött som upptäckts av andra och kopplas ofta till ung ålder.

Karin Ekberg och Johan Seth har också 2017 haft ett möte med SFI:s produktionschef Kristina Börjesson och framfört vad vi anser viktigt inom produktionsfrågorna, enligt ovan.

SVT

Under året uppdaterades de s.k. "Normalvillkoren" på svtb2b.se. De är upprättade för att vara del av en plattform som ska ligga till grund för det dagliga produktionssamarbetet. Det handlar helt enkelt om hur samarbetet mellan SVT och samproducerande filmbolag regleras, och de uppdaterade villkoren är resultatet av de intensiva förhandlingar OFFs styrelse har haft med SVT i flera års tid. (Detta gäller alltså endast dokumentära samproduktioner, idagsläget inte lång eller kort fiktion. Men vi hoppas kunna gå vidare med även dessa områden i framtiden.)

I stora drag så har vi tillsammans med SVT slagit fast att:

SVTs arkivmaterial får användas utan kostnad i visningar på SVT och filmfestivaler.
SFI-stöd får räknas in i egeninsats för ägande i sin egen produktion (dock ej recoupment).
SVT höjer recoupment från 100 till 135 procent.
SVT höjer minimumnivån för visningsättning från 250.000 till 300.000 kronor.

En standardmall för avtal för dokumentära samproduktioner kommer att tas fram och presenteras av SVTs förhandlingsavdelning under nästa år, men alla ändringar vi har kommit fram till gäller från och med nu, och de kan medlemmar hänvisa till. Detta är ett stort steg framåt, men det är också ett arbete som aldrig kommer att bli klart, då avtal måste anpassas löpande efter en föränderlig bransch.

Vi har under året också noterat att SVT Dokumentärs lokala avdelning i Umeå omorganiserats och att beslutsfattandet centraliserats. OFF håller ögonen öppna för hur detta påverkar branschen.

2018=valår

2018 är valår vilket inleddes vid det nationella Toppmötet för filmpolitik på Göteborgs filmfestival i januari där Johan Seth och Karin Ekberg medverkade och framförde OFF:s syn på vad som är viktiga frågor, inspirerat av ovanstående om branschråd och ny stödordning,

kvalitetspremie för lanseringsarbete med filmer som främjar det offentliga samtalet, samt vikten av transparens, rotation och maktöversyn.

I juli planeras filmpolitiska dagar i Almedalen, OFF undersöker program och medverkansmöjligheter.

Juryarbete, medlemskap och representation i andra organisationer mm

Guldbaggen

Inför 2017 tog Fribiljettskommittén (Filmägarnas kontrollbyrå och Biografägareförbundet) beslutet att inte utfärda passepartoutkort till ledamöter i Guldbaggens jurygrupper, något som påverkade juryarbetet. Detta innebar att jurymedlemmarna måste resa till Stockholm fler gånger per år för att delta på visningshelger där samtliga filmer visas. Detta är en direkt försämring då de ledamöter som inte bor i Stockholm inte får möjlighet att se filmer på bio när de inte kan närvara på visningshelger. Filminstitutets riktlinjer kring Guldbaggearbetet säger att alla filmer bör ses på bio för att få en rättvis bedömning, något som idag åsidosätts när jurymedlemmar inte längre har möjlighet att se filmer kostnadsfritt på biografer runtom i landet.

Juryuppdraget är inte arvoderat samtidigt som resor till Stockholm innebär kostnader för de enskilda jurymedlemmarna, detta har OFF lyft fram med anledning av problematiken kring hur man förväntar sig att kulturarbetare ska utföra gratisarbete.

Under 2017 har två styrelseledamöter representerat OFF i nomineringsjuryn. Dessa ledamöter var Erika Lager som trädde in som ersättare för Therese Högberg och Jennifer Jerez.

Filmproducenternas Rättighetsförening (FRF)

Filmproducenternas Rättighetsförening - FRF, är ett s.k. "Collecting Society" som arbetar med att distribuera ersättning till oberoende film- och tv-producenter. Oberoende Filmars Förbund är en av medlemsorganisationerna i FRF och också en av grundarna av föreningen. Organisationer som är representerade i FRF:s styrelse är: Oberoende Filmars Förbund, Film- och TV-producenterna genom tre sektioner, Filmsektionen, TV-sektionen och Reklamfilmsektionen och IFPI Sverige.

Den 1 januari 2017 trädde *Lag om kollektiv rättighetsförvaltning på upphovsrättsområdet* i kraft. Några av syftena med lagen är att fastställa normer för styrning, ekonomisk förvaltning, transparens och rapportering samt att tillse att ingen rättighetshavare diskrimineras på grund av exempelvis nationalitet och att alla rättighetshavare blir likabehandlade. Den nya lagen innebär bland annat att stadgarna för FRF måste revideras då FRF ej längre har rätt att betala ut administrativa bidrag till de olika sektionerna, varken fasta eller rörliga.

Det presenterades ett förslag av FRFs kansli för att lösa detta. Detta förslag baserades på Copyswedes samarbetsavtal där OFF (och de andra sektionerna inom FRF) får ta en procentsats av sina medlemmars privatkopieringsersättning. Detta var ej populärt och ett nytt förslag såg dagens ljus i mars 2018 som godtogs av styrelsen som kommer att presenteras i fulla hösten 2018.

KLYS

KLYS är en paraplyorganisation för 13 kulturskapsorganisationer varav OFF är en. KLYS är remissinstans för regionala kulturplaner och OFF har genom vårt medlemskap i KLYS utnyttjat möjligheten att ge synpunkter på filmområdet, samt övergripande synpunkter, på kulturplaner en rad regioner. Vi har också rekommenderat medlemmar som kandidater för regionala kulturskapsråd där filmare eftersökts. Under 2018 kommer ytterligare regioners kulturplaner på remiss via KLYS och vi fortsätter att bevaka vad som erbjuds för filmare och hur filmares situation kan förbättras regionalt. KLYS håller oss uppdaterade om viktiga övergripande frågor och har anställda som bevakar den nationella kulturpolitiken.

Den 8 februari 2018 deltog OFF genom Johan Seth på Folk och Kultur i Eskilstuna, i ett seminarie inriktat på socialförsäkringsfrågor gällande frilansande kulturskapare.

B2B Doc

Baltic to Black Sea Documentary Network är ett nätverk för dokumentärfilmare med fokus på att initiera och hjälpa samproduktioner mellan östeuropeiska länder. Detta hanteras som ett externt projekt med finansiering från SIDA, där OFF är projektägare och projektledningen ligger utanför OFF ordinarie verksamhet. Projektet B2B Doc öppnar kreativa vägar och affärsmöjligheter för dokumentärfilmare i Sverige och Baltikum, som vill arbeta med idéer och projekt i postsovetjetiska länder. OFF får ett administrativt bidrag för att vara projektägare och detta möjliggör bland annat kontorsrum på Filmhuset sedan oktober 2017.

Projektet är i full gång och efter första halvåret lyckades hela sju dokumentärfilmsprojekt som varit delaktiga i B2B Docs workshops och pitch-träningar ta sig till IDFA 2017.

För mer information gå in www.b2bdoc.se

Stockholm 2018-04-09

Johan Seth
Ordförande

Karin Ekberg
Ordförande

Therese Högberg
Kassör

Erika Lager
Medlemsansvarig

Jennifer Jerez
Ledamot

Viana Mikkelsen
Ledamot

Farima Karimi
Ledamot

Rozbeh Janghorban
Ledamot